

Jaaroverzicht

Het beeld van 2014

Over CoMensha

CoMensha is het landelijke coördinatiecentrum tegen mensenhandel in Nederland. CoMensha heeft als wettelijke taak het registreren van feiten over de aard en omvang van slachtoffers van mensenhandel in Nederland. Daarnaast coördineert CoMensha hulp en opvang voor slachtoffers van mensenhandel. Hiermee heeft CoMensha een unieke positie in Nederland. CoMensha informeert, geeft voorlichting, training en – gevraagd en ongevraagd – advies, en beïnvloedt het beleid met betrekking tot mensenhandel in Nederland. CoMensha werkt nauw samen met de Politie, de Koninklijke Marechaussee, verschillende ministeries en gemeenten, maar ook met andere ngo's, opvanginstellingen, jeugdzorginstellingen en de advocatuur. CoMensha werkt altijd vanuit het slachtofferperspectief.

Registratie

CoMensha brengt slachtoffers van mensenhandel in beeld. Dit doen wij door aanmeldingen van slachtoffers van mensenhandel te registreren. CoMensha verzamelt deze gegevens in opdracht van het ministerie van Veiligheid en Justitie, onder andere voor de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (NRM). De informatie gebruiken wij tevens voor het signaleren van knelpunten, tendensen en succesfactoren in de uitvoering van het mensenhandelbeleid, maar ook voor agendering en beleidsadvisering.

Coördinatie van zorg en opvang

Slachtoffers hebben recht op veilige opvang en andere voorzieningen, zoals (medische) zorg en juridische bijstand. CoMensha coördineert de eerste opvang van, zorg voor en hulpverlening aan slachtoffers van mensenhandel. In Nederland worden slachtoffers van mensenhandel opgevangen in de categorale opvang en in de vrouwen- en maatschappelijke opvang.

Informatie en advies

CoMensha informeert en adviseert overheden en partners en voorziet hen van relevante data, trends en ontwikkelingen. Daarnaast voorziet CoMensha onder meer ketenpartners van informatie en advies. Informatie- en adviesvragers zijn vooral hulp- en opvangorganisaties, opsporingsdiensten, advocaten en overheidsinstellingen die betrokken zijn bij slachtoffers van mensenhandel.

Disclaimer

De cijfers van CoMensha in dit jaaroverzicht laten zien hoeveel *mogelijke* slachtoffers van mensenhandel er in 2014 zijn geïdentificeerd en bij ons zijn aangemeld. De reden hiervoor is dat er geen eenduidige definitie is van de criteria waaraan een persoon moet voldoen om als 'echt' slachtoffer aangemerkt te worden. Zo is het bijvoorbeeld niet mogelijk dit af te laten hangen van een veroordeling van een verdachte, want vaak lukt het niet om een verdachte op te sporen en ook durven of willen sommige slachtoffers geen aangifte te doen.

CoMensha is van mening dat het ontbreken van een B8/3 (aangifte of veroordeling in een mensenhandelzaak) niet automatisch betekent dat er ook geen sprake is van slachtofferschap.

Het gaat vaak om 'zachte' informatie bij de inschatting of er sprake is van een slachtoffer; een bepaalde combinatie van signalen die los van elkaar niets met slachtofferschap te maken hoeven hebben, vormen in combinatie juist een sterke aanwijzing. Professionals weten door hun ervaring met mogelijke slachtoffers welke combinatie wel, en welke niet in de richting van mensenhandel kunnen wijzen.

Jaaroverzicht Het beeld van 2014

Voorwoord

Een mens, een naam, een gezicht, een eigen verhaal. Verhalen van vrouwen en kinderen, maar ook van mannen, over misleiding, uitbuiting, dwang en geweld. Moderne slavernij komt meer voor dan ooit tevoren! Geraakt ben ik door de verhalen van de slachtoffers waarin machtsmisbruik, kwetsbaarheid, machteloosheid en angst voorkomen.

Wij brengen de verhalen van (vermoedelijke) slachtoffers¹ van mensenhandel in beeld. Dat doen wij door over hen te rapporteren. Om hen te beschermen doen wij dat anoniem. Wij laten weten hoe oud ze zijn, waar ze vandaan komen, in welke sector de uitbuiting plaatsvond en welke personen of instanties hen hebben aangetroffen en aangemeld. Hadden ze opvang nodig en, zo ja, waar hebben ze die opvang dan gekregen?

De verhalen, de feiten, vormen het beeld van 2014. Dit jaar kregen we 1.568 meldingen, een stijging van 9 procent ten opzichte van 2013. Het gaat hier om 1.561 vermoedelijke slachtoffers en zeven getuige-aangevers (getuige-aangevers kunnen niet gezien worden als slachtoffers, maar hebben wel recht op bescherming en hulp). Ondanks deze stijging zijn veel slachtoffers (nog) niet in beeld bij CoMensha, doordat nog niet alle instanties bij ons melden en doordat niet alle slachtoffers worden signaleerd.

Slachtoffers moeten weten dat ze veilig zijn. Opvang en hulpverlening moeten direct geboden worden. In 2014 konden we vele slachtoffers van mensenhandel snel plaatsen. We moeten hier alert op blijven en blijvend inzetten op goede opvang en waar nodig op uitbreiding van opvang, zeker als het gaat om grote groepen arbeidsuitbuiting.

CoMensha verricht de werkzaamheden van registratie, opvang en hulpverlening in samenwerking met vele partnerorganisaties die ervoor zorgen dat slachtoffers van mensenhandel uit de onveilige situatie worden gehaald, bij ons gemeld worden en goede zorg krijgen. Graag zeg ik dank aan al onze ketenpartners, samen met hen hebben we vele slachtoffers een veilige omgeving kunnen bieden. Daar staan we voor!

Moderne slavernij komt meer voor dan we ons realiseren. Sluit je ogen daar niet voor. Wij zullen dan ook samen met onze partners, gevraagd en ongevraagd, aandacht vragen voor mensenhandel. Dat blijven we doen zolang er slachtoffers zijn.

Drs. Ina H.R. Hut
Directeur CoMensha

Inhoud

Voorwoord	4
1. Ontwikkelingen in 2014 samengevat	6
2. Het beeld van 2014	8
Bijlage 1: Aanmelding per categorie	16
Bijlage 2: Overzicht waar cliënten zijn geplaatst	18
Bijlage 3: Aanmelders	20
Bijlage 4: Nationaliteiten	24
Bijlage 5: Sector van uitbuiting	26
Bijlage 6: Slachtoffers van loverboytechnieken	34
Afkortingenlijst	37

¹: In dit rapport wordt verder gesproken over slachtoffers, ook wanneer het formeel (nog) slechts gaat om vermoedelijke slachtoffers. Zie ook disclaimer.

1

Ontwikkelingen in 2014 samengevat

De negen belangrijkste gesignaleerde ontwikkelingen in 2014 in het kort samengevat:

1. Meer slachtoffers van mensenhandel aangemeld

In 2014 zijn er 1.561 slachtoffers aangemeld bij CoMensha. In 2013 waren dat er 1.437. Een toename van 9 procent.

2. Verzoeken om opvang: 191

CoMensha heeft in 2014 voor 191 cliënten opvang gezocht. Van de 191 cliënten konden 122 cliënten worden geplaatst in de Categorale Opvang voor Slachtoffers van Mensenhandel (COSM). In de loop van het jaar hebben 34 cliënten afgezien van opvang. Voor tien cliënten kon een noodbed worden geregeld en de overige 24 konden worden geplaatst in de vrouwen- of maatschappelijke opvang.

3. Regiocoördinatoren hebben gezamenlijk 1.049 cliënten begeleid

In 2014 hebben de tien regiocoördinatoren mensenhandel gezamenlijk 1.049 slachtoffers van mensenhandel begeleid. Friesland, Rotterdam, Den Haag en Groningen hebben naar eigen opgave de meeste cliënten begeleid.

4. Vraag naar eigen woonruimte in kader van taakstelling groter dan aanbod

In 2014 hebben 55 cliënten zich bij CoMensha aangemeld voor eigen woonruimte. Het gaat hierbij om cliënten die in de opvang verblijven en klaar zijn om zelfstandig te gaan wonen. Gemeenten hebben hiervoor sinds 2012 een taakstelling. In dat kader hebben 24 cliënten in 2014 een eigen woning toegewezen gekregen. De vraag naar woningen is sinds 2012 groter dan het aanbod.

5. Politie meldt meeste slachtoffers van mensenhandel aan

In 2014 heeft de politie met 45 procent de meeste meldingen gedaan van slachtoffers, gevolgd door de marechaussee met 19 procent en de regiocoördinatoren mensenhandel met 13 procent.

6. Meeste slachtoffers hebben Nederlandse nationaliteit

Ongeveer 30 procent van de bij CoMensha aangemelde slachtoffers van mensenhandel heeft de Nederlandse nationaliteit. Daarmee is deze groep in 2014 net als voorgaande jaren het grootst.

7. Meeste vrouwen uitgebuit in prostitutie, meeste mannen in 'gereguleerde' arbeid of dienstverlening

De slachtoffers van mensenhandel werden in 2014 het meest uitgebuit in de prostitutie (77% van de vrouwelijke slachtoffers) en in de gereguleerde arbeid of in de dienstverlening (58% van de mannelijke slachtoffers)².

8. Meeste slachtoffers van mensenhandel (jong) volwassen

De meeste slachtoffers van mensenhandel zijn (jong) volwassen. Bij de mannen is de grootste leeftijdsgroep die in 2014 werd aangemeld tussen de 31 en 40 jaar (totaal 68 mannen), bij de vrouwen is dat tussen de 24 en 30 jaar. Bij hen gaat het om 380 vrouwen. In 2013 was deze groep ook het grootst, toen ging het om 362 vrouwen.

9. Meer slachtoffers van loverboytechnieken aangemeld

In 2014 heeft CoMensha 216 slachtoffers van loverboytechnieken geregistreerd. Dit is een stijging ten opzichte van 2013 toen in 196 gevallen werd aangegeven dat er sprake was van loverboytechnieken. In 2012 was dit in 278 meldingen het geval.

²: Volgens de indeling van de Europese Richtlijn Directive 2011/36/EU, art 2.3

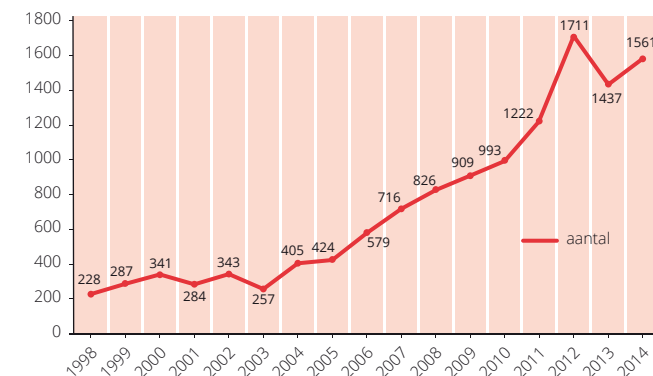
2

Het beeld van 2014

1. Meer slachtoffers van mensenhandel aangemeld

Grafiek 1 toont de ontwikkeling van het aantal bij CoMensha aangemelde slachtoffers van mensenhandel vanaf 1998.

Aantal mogelijke slachtoffers vanaf 1999

Grafiek 1 - aantal meldingen per jaar

2. Verzoeken om opvang: 191

CoMensha zoekt op verzoek van cliënten naar opvang. Dat kan om eerste opvang gaan, maar ook om vervolgoopvang.

Sinds 2014 onderscheidt CoMensha vier categorieën verzoeken om opvang:

- cliënten die in 2014 zijn aangemeld en een verzoek om eerste opvang hebben;
- cliënten die in 2014 zijn aangemeld en een verzoek om vervolgoopvang hebben;
- cliënten die voor 1 januari 2014 zijn aangemeld met een verzoek om eerste opvang;
- cliënten die voor 1 januari 2014 zijn aangemeld met een verzoek om vervolgoopvang.

In totaal heeft CoMensha 191 verzoeken om opvang ontvangen. Dit cijfer is niet zonder meer te vergelijken met de aanmeldingen uit 2013, toen er 212 verzoeken werden geregistreerd. Tot 2014 maakte CoMensha uitsluitend melding van het aantal slachtoffers van mensenhandel die in dat betreffende jaar een verzoek om eerste opvang hadden gedaan. Het nieuwe registratiesysteem van CoMensha, CVS, maakt het sinds dit jaar mogelijk om ook te rapporteren over de drie andere categorieën.

Tabel 1 maakt duidelijk hoeveel verzoeken om opvang per categorie zijn ontvangen en waar de cliënten zijn geplaatst.

CoMensha heeft in 2014 voor 191 cliënten opvang gezocht. De meeste daarvan, namelijk 122, konden worden geplaatst in de COSM. In de loop van het jaar hebben 34 cliënten afgezien van opvang. Voor tien cliënten kon een noodbed

Opvangverzoeken	Cliënten 2014		Cliënten aangemeld voor 2014		Totaal
	Eerste opvang	Vervolgoopvang	Eerste opvang	Vervolgoopvang	
COSM	114	3	4	1	122
Vrouwenopvang/Maatschappelijke opvang	19	3	1	2	25
Noodbed	10				10
Niet meer nodig	30		4		34
Totaal	173	6	9	3	191

Tabel 1 - Verzoeken om opvang in 2014

worden geregeld en de overige 24 cliënten konden worden geplaatst in de vrouwen- of maatschappelijke opvang.

Opvanginstellingen

Niet alle slachtoffers van mensenhandel kunnen worden geplaatst in de Categorale Opvang voor Slachtoffers van Mensenhandel (COSM). Dit komt doordat niet alle cliënten aan de toelatingscriteria voldoen; er kan alleen in de COSM geplaatst worden indien de cliënt:

- in de bedenktijd zit voor aangifte,
- niet de Nederlandse nationaliteit heeft,
- niet eerder een hulpverleningstraject heeft doorlopen.

Voor de cliënten die niet aan deze criteria voldoen – omdat zij bijvoorbeeld al aangifte hebben gedaan en/of de Nederlandse nationaliteit bezitten – bemiddelt CoMensha voor een plek in de vrouwen- en maatschappelijke opvang. CoMensha werkt hiervoor samen met een groot aantal opvanginstellingen. Ook regelt CoMensha op verzoek van de opvanginstelling en de cliënt vervolgvang. De COSM doet dit meestal zelf, maar andere instellingen maken gebruik van de kennis van CoMensha. Vervolgvang kan nodig zijn als een cliënt verhuist of als het hulpaanbod ergens anders beter aansluit bij de behoeften van de cliënt.

3. Begeleiding door regiocoördinatoren overwegend in noorden en grote steden

Zodra een cliënt in de opvang is geplaatst, draagt CoMensha de coördinatie van de hulp over aan de zogenaamde regiocoördinatoren mensenhandel. Zij begeleiden de cliënt bij de verschillende procedures en houden onder andere zicht op doorlooptijden. Aan de tien regiocoördinatoren mensenhandel is gevraagd hoeveel slachtoffers van mensenhandel zij in 2014 hebben begeleid. Negen regiocoördinatoren hebben gereageerd. De figuur hiernaast geeft een beeld van de begeleiding door de regiocoördinatoren (volgens eigen opgave).

Het gaat hierbij niet om unieke cliënten, er kunnen dubbeltellingen in zitten. Wanneer een cliënt tijdens het lopende jaar verhuist naar een andere regio, wordt de cliënt in de nieuwe regio namelijk ook meegenomen in de opgave van de regiocoördinator. In dit voorbeeld zijn er dus twee regiocoördinatoren die zorg hebben verleend en maakt de cliënt deel uit van de begeleiding van beide instellingen.

Onderstaande figuur geeft aan hoeveel cliënten de verschillende regiocoördinatoren hebben begeleid. In de regio Friesland hebben de regiocoördinatoren de meeste cliënten begeleid, gevolgd door Rotterdam en Den Haag.

Caseeload 2014 regiocoördinatoren

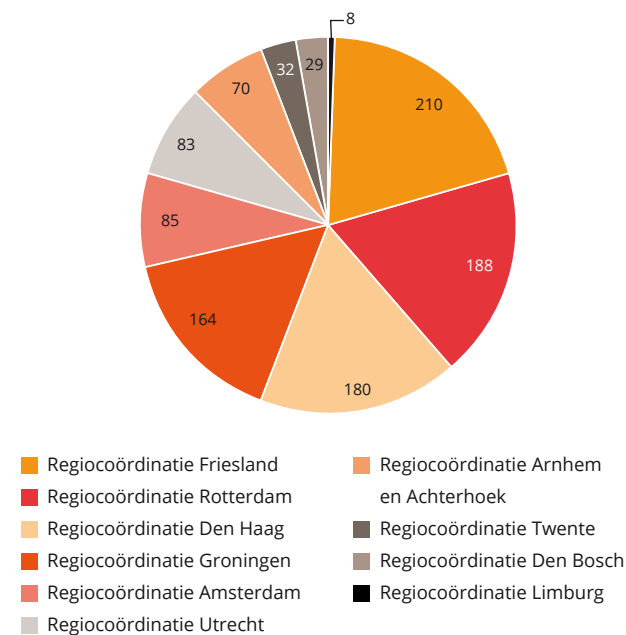

Diagram 1 - Begeleiding van cliënten door regiocoördinatoren (in volgorde van het aantal slachtoffers dat begeleid is door de betreffende regiocoördinator)

4. Vraag naar eigen woonruimte veel groter dan aanbod

Gemeentes hebben een taakstelling. Dit betekent dat ze de opdracht hebben om ieder half jaar een vastgesteld aantal vergunninghouders binnen hun gemeentegrenzen een woning aan te bieden. Per 1 maart 2012 vallen slachtoffers mensenhandel onder bepaalde voorwaarden ook onder de taakstelling. Gemeentes hebben er nu dus baat bij als ze een slachtoffer mensenhandel een woning aanbieden. Deze regeling was nieuw voor alle betrokken partijen. Daarom is ervoor gekozen om een pilot te draaien in een aantal gemeentes.

In 2014 hebben 55 cliënten zich via hun regiocoördinator bij CoMensha aangemeld voor eigen woonruimte. Dat is een aanzienlijke stijging ten opzichte van het jaar ervoor, toen 32 cliënten zich via hun regiocoördinator aanmeldden voor een eigen woning. Het gaat hierbij veelal om cliënten die in de opvang verblijven en klaar zijn om zelfstandig te gaan wonen. CoMensha meldt de cliënt vervolgens aan bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). De COA bemiddelt namens de cliënt naar zelfstandige woonruimte. Daarbij zoekt men naar een match tussen een cliënt en een beschikbare woning aan de hand van informatie over de cliënt.

Totaal sinds het begin van de pilot

Sinds de start van de pilot in 2012 zijn er 137 cliënten bij CoMensha aangemeld voor woonruimte in het kader van de taakstelling. Daarvan hebben 42 mensen woonruimte gekregen: elf van hen zijn verhuist naar zelfstandige woonruimte en 31 mensen wonen in een zogenaamde doorstroom-/clusterwoning. Deze woningen worden door COSM ACM (HVO Querido) en PMW-Humanitas beheerd.

2014

In 2014 heeft de gemeente Amsterdam een aantal nieuwe doorstroomplekken in woningen gecreëerd, die onder de taakstelling vallen. PMW-Humanitas heeft tien clusterwoningen beschikbaar gesteld.

Totaalaantal nieuwe aanmeldingen bij CoMensha voor taakstelling	55
Aangemeld door CoMensha bij COA	6
Aangemeld door COA bij gemeente	2
Op wachtlijst doorstroomwoning	5
Naar doorstroomwoning (waarvan 6 cliënten de woning ook weer verlaten hebben)	22
Woning aangeboden gekregen	2
Zelf woonruimte gevonden	3
Aanmelding ingetrokken (o.a. vanwege asielaanvraag, verhuizing naar niet-pilot gemeente)	13
Woningweigering	1
Niet aangemeld door CoMensha bij COA wegens incompleet dossier of wegens gebrek aan gemeente die aanmelding wil aannemen	1

Tabel 2 - Taakstellingsgegevens cliënten die in 2014 aangemeld zijn

5. Politie meldt meeste slachtoffers van mensenhandel aan

Als er een melding komt van een slachtoffer van mensenhandel, houdt CoMensha bij door welke organisatie dat gebeurt. In 2014 is de politie de grootste melder met 45 procent van het totaal, gevolgd door de marechaussee met 19 procent en de regiocoördinatoren met 13 procent. Politie en marechaussee handelen daarmee conform hoofdstuk B8 van de Vreemdelingen-circulaire 2000. Daarin is vastgelegd dat de politie en de marechaussee slachtoffers van mensenhandel bij de geringste aanwijzing bij CoMensha moeten melden. Overigens is het aanleveren van gegevens aan CoMensha door politie en marechaussee nog altijd geen vanzelfsprekendheid. CoMensha investeert veel tijd om met opsporingsdiensten en andere partijen om de tafel te zitten en aandacht te vragen voor de meldplicht.

Aanmelders in percentages

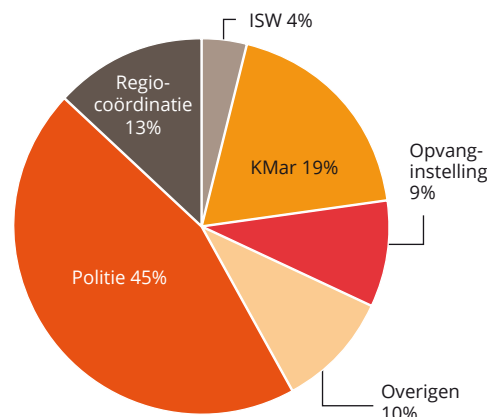

Diagram 2 - Aanmelders van slachtoffers van mensenhandel in percentages

Toelichting: Onder Politie vallen Vreemdelingenpolitie, Recherche en Landelijke Eenheid. Onder overige instanties vallen onder andere diverse (beschermde) vrouwen- en maatschappelijke opvanginstellingen, hulpverlening voor jongeren, buitenlanders-/vluchtelingen-/asielorganisaties, maatschappelijke dienstverlening en advocatuur. Sommige cliënten worden door meer dan één instantie aangemeld, het totaal aantal anmelders is daardoor hoger dan het totaal aantal unieke cliënten. In dit diagram zijn alle anmelders meegenomen, dus ook de 2e of 3e aanmelder van een cliënt.

Voor een uitgesplitst overzicht naar meer- en minderjarigen en per geografisch gebied, zie bijlage 3.

6. Meeste slachtoffers hebben Nederlandse nationaliteit

Ongeveer 30 procent van de bij CoMensha gemelde slachtoffers van mensenhandel heeft de Nederlandse nationaliteit. Nederland staat daarmee, net als voorgaande jaren, bovenaan de top 5, gevolgd door Roemenië, Bulgarije, Polen en Hongarije.

Roemenië, Bulgarije en Hongarije staan, naast Nederland, al jaren hoog in de meest voorkomende nationaliteiten. In 2014 zijn er ook veel meldingen van Poolse slachtoffers, bij deze slachtoffers gaat het met name om arbeidsuitbuiting. Het aantal meldingen uit West-Afrikaanse landen neemt af.

Voor meer informatie per nationaliteit zie bijlage 4.

2012		2013		2014	
Nederland	428	Nederland	455	Nederland	468
Bulgarije	303	Roemenië	193	Roemenië	216
Hongarije	217	Hongarije	172	Bulgarije	154
Roemenië	129	Bulgarije	123	Polen	99
Nigeria	95	Nigeria	54	Hongarije	96
Polen	67	Guinee	51	Filipijnen	75
Sierra Leone	60	Sierra Leone	33	Nigeria	42
Guinee	47	China	31	Guinee	35
Macedonië	27	Polen	22	Eritrea	32
Filipijnen	14	Filipijnen	16	Sierra Leone	22

Tabel 3 - Meest voorkomende nationaliteiten

7. Meeste vrouwen uitgebuit in prostitutie, meeste mannen in 'gereguleerde' arbeid of dienstverlening

CoMensha gebruikt sinds 2013 de Europese Richtlijn om aan te geven om welke vorm van uitbuiting het gaat. In de Europese Richtlijn Directive 2011/36/EU wordt in art. 2.3 een vijftal uitingsvormen onderscheiden, namelijk door het slachtoffer met middelen zoals dwang te bewegen tot:

- seksuele dienstverlening
- 'gereguleerde' arbeid of dienstverlening
- bedelarij
- criminaliteit
- afstaan van organen

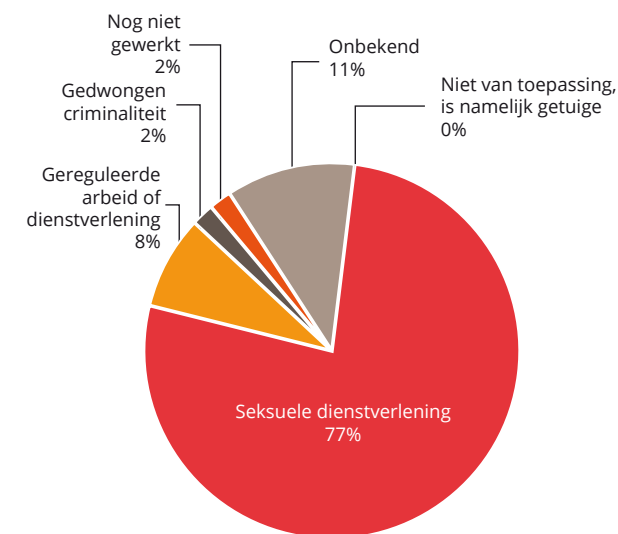

Diagram 3 - Soort uitbuiting vrouwen 2014

Onderstaande figuren geven een overzicht per sekse.

In 2014 zijn bij CoMensha geen slachtoffers aangemeld die werden uitgebuit door middel van het afstaan van organen.

Net als voorgaande jaren zijn ook in 2014 de meeste vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel, namelijk 77 procent van de meldingen, aangetroffen in de seksuele dienstverlening.

In 2014 zijn de meeste mannelijke slachtoffers van mensenhandel uitgebuit in de categorie "gereguleerde arbeid of dienstverlening" gevolgd door de categorie onbekend.

Voor een uitsplitsing naar sekse, minder/meerderjarigheid en gespecificeerd soort uitbuiting zie bijlage 5.

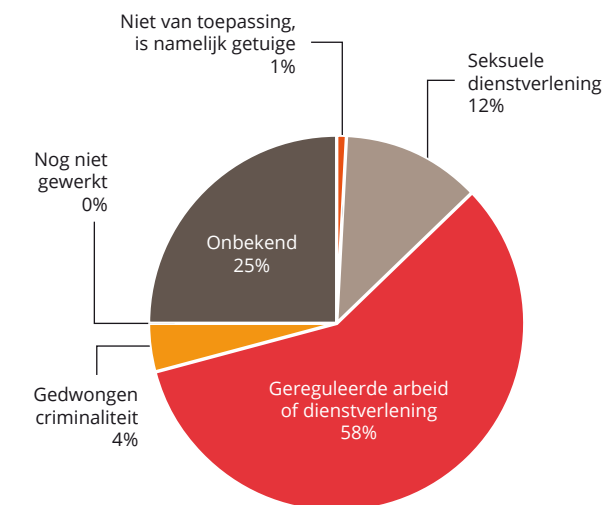
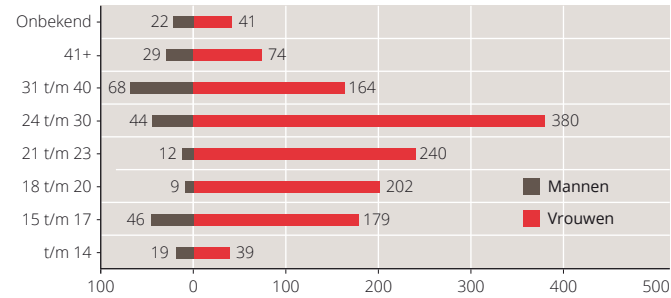

Diagram 4 - Soort uitbuiting mannen 2014

8. Meeste slachtoffers van mensenhandel (jong) volwassen

Grafiek 2 - Verdeling leeftijdsgroepen 2014

De slachtoffers van mensenhandel zijn overwegend (jong) volwassen. De groep vrouwen tussen 24 en 30 is het grootst, namelijk 380. In 2013 ging het om 362 vrouwen in deze leeftijdscategorie. Bij de mannen is de groep tussen 31 en 40 jaar het grootst, daarnaast is de groep minderjarigen relatief vrij groot. Verder zijn zowel bij de mannen als de vrouwen alle leeftijdsgroepen vertegenwoordigd. Bij minderjarige vrouwen is er een lichte afname van het aantal meldingen, van 227 in 2013 naar 218 in 2014.

CoMensha heeft sinds 2013 de leeftijdstabel 18 t/m 23 gesplitst in een tabel van 18 t/m 20 en 21 t/m 23. De reden hiervoor is dat in de nieuwe *Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche (Wrp)* de leeftijd om in de prostitutie te mogen werken van 18 naar 21 jaar gaat. Om de komende jaren de leeftijden goed te kunnen vergelijken is de leeftijdsverdeling aangepast.

9. Meer slachtoffers van loverboytechnieken aangemeld

In 2012 heeft de minister van Veiligheid en Justitie de Tweede Kamer in het kader van het project "Rijksbrede Aanpak Loverboys" toegezegd dat CoMensha voortaan apart melding zou maken van het aantal cliënten waarbij er sprake is van loverboytechnieken.

Het gaat hierbij om technieken waarbij mannen (en soms vrouwen) hun slachtoffer aan zich binden met als vooropgezet plan uitbuiting en voordeel behalen uit de liefde van het (mogelijke) slachtoffer. De meldende instantie geeft aan CoMensha aan of er gebruik is gemaakt van deze techniek.

In 2014 heeft CoMensha 216 slachtoffers van loverboytechnieken geregistreerd. Dit is een stijging ten opzichte van 2013, toen in 196 gevallen werd aangegeven dat er sprake was van loverboytechnieken. Dertien van de in 2014 aangemelde slachtoffers van loverboytechnieken zijn in voorgaande jaren ook al aangemeld. Zij zijn dus opnieuw (mogelijk) slachtoffer geworden.

Leeftijdsgroep slachtoffers van loverboytechnieken	Aantal
t/m 14	14
15 t/m 17	78
18 t/m 20	59
21 t/m 23	31
24 t/m 30	23
31 t/m 40	7
41+	2
Leeftijd onbekend	2
Totaal	216

Tabel 4 - Leeftijd slachtoffers van loverboytechnieken

De leeftijd van de meeste slachtoffers van loverboytechnieken ligt tussen de 15 t/m 20 jaar. Dit komt overeen met de cijfers uit 2013.

Nationaliteit slachtoffers van loverboytechnieken			
	Minderjarig	Meerderjarig	Onbekende leeftijd
Nederland	83	104	2
Overige	9	18	0
Totaal	92	122	2

Tabel 5 - Nationaliteit slachtoffers van loverboytechnieken

De meeste slachtoffers van loverboytechnieken hebben de Nederlandse nationaliteit, de overige nationaliteiten worden om privacyredenen (mogelijke herleidbaarheid) niet genoemd.

Voor meer informatie over slachtoffers van loverboytechnieken zie bijlage 6.

In deze bijlage is meer informatie terug te vinden over de nieuwe aanmeldingen van slachtoffers van mensenhandel in 2014 en de interne categorieën die CoMensha hanteert.

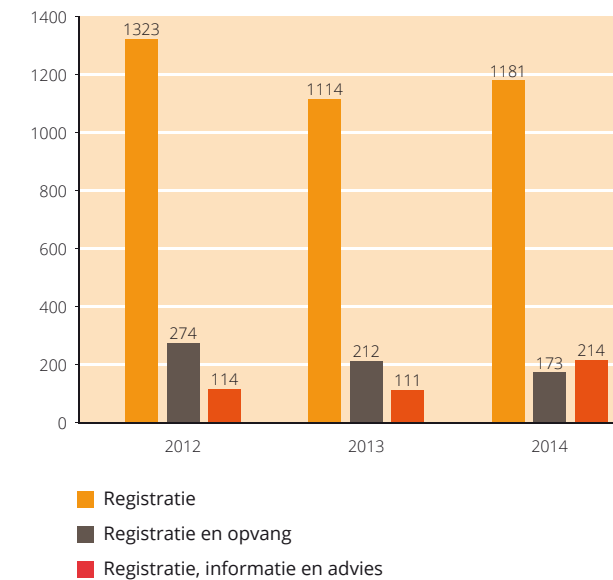
Bijlage 1

Aanmelding per categorie

CoMensha maakt bij de registratie gebruik van een onderverdeling gebaseerd op haar drie belangrijkste diensten: registratie van slachtoffers van mensenhandel, coördinatie van opvang en hulpverlening, en het geven van informatie en advies.

- Registratie: aanmeldingen van slachtoffers die geregistreerd worden om een beeld te krijgen van de aard en omvang van de groep slachtoffers, maar die geen hulp- of adviesaanvraag hebben.
- Registratie en Opvang: aanmeldingen van slachtoffers die een opvangplaats nodig hebben. CoMensha bemiddelt in het vinden van een plek en coördineert de opvang.
- Registratie, Informatie en Advies: het registeren van vragen van hulpverleners, politie en particulieren over een aspect van de begeleiding of situatie van een slachtoffer. Het betreft hier vragen over cliënten die niet in de opvang verblijven, maar zelfstandig wonen. CoMensha doet voor deze cliënten vaak ook de regiocoördinatie.

De grafiek hiernaast laat zien dat er in 2014 meer verzoeken om registratie en registratie, informatie en advies zijn ontvangen dan in 2013. Er zijn minder verzoeken om eerste opvang van nieuwe cliënten in 2014 ontvangen dan voorgaande jaren.

Grafiek 1, bijlage 1 - categorie aanmeldingen 2012 t/m 2014

Bijlage 2

Overzicht waar cliënten zijn geplaatst

Eerste opvang cliënten aangemeld in 2014 inclusief noodbedden

Vrouwen		Mannen		Totalen
COSM	94	COSM	20	
ACM Regulier	10	Blijf Groep Amsterdam	1	
Fier Fryslân	2	Irizzorg Nijmegen	2	
Kadera Zwolle Crisisopvang	1	Mannenopvang Passantenhotel	2	
Kompaan en De Bocht	1	St. Rimo loc. Heugderlicht	1	
Moviera Arnhem	1	Wende Mannenopvang de Schutse	2	
Moviera Oosterbeek	2			
Moviera Utrecht	2			
PMW Noodbed	1			
St. Rimo loc. Heugderlicht	1			
Niet geplaatst				30
Subtotaal	115	Totaal	28	143

Vervolgopvang cliënten aangemeld in 2014

Vrouwen		Mannen		Totalen
Jade COSM	1	Jade COSM	1	
ACM COSM	2	Wende Mannenopvang	1	
Moviera Oosterbeek	1			
Subtotaal	4	Totaal	2	6

Cliënten aangemeld voor 1 januari 2014 met verzoek om eerste opvang

Vrouwen eerste opvang		Totalen
COSM	4	
SHOP 24-uursopvang	1	
Niet geplaatst		4
Subtotaal	5	5

Vrouwen vervolgovang

COSM	1	
NEOS, Stichting	1	
Moviera Oosterbeek	1	
Subtotaal	3	3
Totaal		191

Tabel 1, bijlage 2 - overzicht van opvanginstellingen waar CoMensha slachtoffers en getuige-aangevers van mensenhandel heeft geplaatst

Bijlage 3

Aanmelders

In deze bijlage is meer informatie terug te vinden over de nieuwe meldingen van slachtoffers van mensenhandel in 2014 en de aanmelders.

Aantal minder- en meerderjarigen per geografisch gebied

Sinds januari 2013 is de Nationale Politie van start gegaan, in plaats van de vroegere 26 regio's zijn er nu tien politie-eenheden en een landelijke eenheid. CoMensha gebruikt deze eenheden om te registreren uit welk geografisch gebied de meldingen komen.

	Minderjarig			Meerderjarig			Leeftijd onbekend		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Politieregio Amsterdam		11	11	28	65	93	19	30	49
Politieregio Den Haag	2	5	7	8	58	66			
Politieregio Limburg		5	5	6	25	31	1	1	2
Politieregio Midden-Nederland		3	3	3	39	42			
Politieregio Noord-Holland		3	3	6	30	36			
Politieregio Noord-Nederland	50	89	139	12	116	128	2	7	9
Politieregio Oost-Brabant	2	23	25	16	70	86			
Politieregio Oost-Nederland		16	16	7	61	68		3	3
Politieregio Rotterdam	4	28	32	18	116	134			
Politieregio Zeeland-West Brabant		27	27	3	89	92			
Landelijk*	7	3	10	1	63	64			
KMar district Noord-Oost		1	1		37	37			
KMar district Schiphol					107	107			
KMar district West					5	5			
KMar district Zuid		3	3	5	158	163			
ISZW Arnhem				36	12	48			
ISZW: Amsterdam				5	5	10			
ISZW: Den Haag				6	2	8			
ISZW: Eindhoven				1	1	2			
Melding vanuit buitenland		1	1		1	1			
Onbekend				1		1			
Totaal	65	218	283	162	1060	1222	22	41	63

Tabel 1, bijlage 3 - Aantal meldingen per geografisch gebied

In deze tabel is alleen de regio van de eerste melding vermeld. Ook de meldingen van getuige-aangevers zijn in dit overzicht meegenomen.

*Landelijk: Het kan hier gaan om landelijke politieacties of om meldingen die via het EMM (Expertisecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel) bij CoMensha zijn binnengekomen.

De in deze tabel genoemde aantallen zijn niet allemaal aangemeld door de politie. CoMensha gebruikt de politie-eenheden als geografisch gebied om aan te geven hoeveel cliënten er binnen een gebied worden aangemeld, ongeacht door wie de aanmelding gedaan wordt.

CoMensha vermeldt de KMar-districten en de ISZW-regio's apart omdat de grenzen van deze gebieden niet overeenkomen met de grenzen van de politie-eenheden. Bij de KMar-districten is het in tegenstelling tot de politie-eenheden wel altijd de KMar die de aanmelding gedaan heeft.

	Politie	KMar	Inspectie SZW	Regio-coördinator	Overige organisaties	Totaal
Politieregio Amsterdam	43				110	153
Politieregio Den Haag	46			23	4	73
Politieregio Limburg	13			24	1	38
Politieregio Midden-Nederland	39				6	45
Politieregio Noord-Holland	36				3	39
Politieregio Noord-Nederland	35			118	123	276
Politieregio Oost-Brabant	109				1	110
Politieregio Oost-Nederland	64			17	6	87
Politieregio Rotterdam	146			17	3	166
Politieregio Zeeland-West Brabant	117				2	119
Landelijk	63				11	74
KMar district Noord-Oost		38				38
KMar district Schiphol		107				107
KMar district West		5				5
KMar district Zuid		167				167
ISZW Arnhem			48			48
ISZW: Amsterdam			10			10
ISZW: Den Haag			8			8
ISZW: Eindhoven			2			2
Melding vanuit buitenland					2	2
Onbekend welke regio					1	1
Totaal	711	317	68	199	273	1568

Tabel 2, bijlage 3 - Overzicht van welke instantie heeft gemeld per geografisch gebied, in deze tabel zijn alleen de regio's van de eerste aanmelder vermeld

In deze bijlage is meer informatie terug te vinden over de verschillende nationaliteiten van de slachtoffers van mensenhandel. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen geslacht en meer- en minderjarigheid. Voor de gevallen waarbij de leeftijd onbekend is, is een apart overzicht gemaakt.

Om privacyredenen worden nationaliteiten die minder dan vier keer voorkomen niet genoemd. In totaal zijn er 81 verschillende nationaliteiten bij CoMensha aangemeld.

Bijlage 4 Nationaliteiten

Tabel 1, bijlage 4 - Meest voorkomende nationaliteiten vrouwen

Meerderjarige vrouwen	
Nederland	302
Roemenië	207
Bulgarije	143
Hongarije	77
Polen	39
Nigeria	31
Guinee	23
Filipijnen	22
Indonesië	16
Brazilië	12
Sierra Leone	11
Oekraïne	10
Albanië	9
Marokko	9
China	8
Oeganda	8
Angola	6
Tsjechië	6
Mongolië	5
Slowakije	5
Spanje	5
Colombia	4
Dominicaanse Republiek	4
Ghana	4
Litouwen	4
Rusland	4
Thailand	4
Overige	78
Totaal	1056

Minderjarige vrouwen	
Nederland	143
Eritrea	13
Guinee	7
Nigeria	5
Bulgarije	4
Sierra Leone	4
Vietnam	4
Overige	38
Totaal	218

Onbekende leeftijd vrouwen	
Polen	23
Nederland	6
Indonesië	4
Overige	8
Totaal	41

Tabel 2, bijlage 4 - Meest voorkomende nationaliteiten mannen

Meerderjarige mannen	
Filipijnen	53
Polen	16
Nederland	14
Hongarije	13
China	10
Bulgarije	7
Roemenië	6
India	5
Griekenland	4
Sierra Leone	4
Overige	27
Totaal	159

Minderjarige mannen	
Eritrea	15
Albanië	8
Afghanistan	4
Kameroen	4
Overige	34
Totaal	65

Onbekende leeftijd mannen	
Polen	18
Overige	4
Totaal	22

In deze bijlage is meer informatie terug te vinden over de sectoren van uitbuiting per sekse onderverdeeld naar meer- en minderjarigheid.

Bijlage 5 Sector van uitbuiting

In onderstaande tabellen zijn de horizontale koppen afgekort in verband met de leesbaarheid.

SD = Seksuele dienstverlening

GA = 'Gereguleerde' arbeid of dienstverlening

GC = Gedwongen criminaliteit

NNG = (nog) niet gewerkt

Onb = Onbekend

Nvt = Niet van toepassing, is namelijk getuige

Meldingen vanuit regio	Vrouwen minderjarig						Totaal
	SD	GA	GC	NNG	Onb	Nvt	
Amsterdam	4				7		11
Den Haag	4		1		1		6
Limburg	4				1		5
Midden-Nederland	6			1	6		13
Noord-Holland	3						3
Noord-Nederland	41		3	10	44		98
Oost-Brabant	19				5		24
Oost-Nederland	13		2	1	2		18
Rotterdam	17				11		28
Zeeland-West Brabant	27						27
Landelijk	1				2		3
KMar district Noord-Oost					1		1
KMar district Schiphol							0
KMar district West							0
KMar district Zuid	1				2		3
ISZW Amsterdam							0
ISZW Arnhem							0
ISZW Den Haag							0
ISZW Eindhoven							0
Melding uit het buitenland							0
Totaal	140	0	6	12	82	0	240

Tabel 1, bijlage 5 - Minderjarige vrouwen per geografisch gebied

Meldingen vanuit regio	Vrouwen meerderjarig						Totaal
	SD	GA	GC	NNG	Onb	Nvt	
Amsterdam	32	38			4		74
Den Haag	55	3	2		1		61
Limburg	24		1		3		28
Midden-Nederland	33	3	1	4			41
Noord-Holland	28	1			3		32
Noord-Nederland	83	3	6	9	28	2	131
Oost-Brabant	62	4			3		69
Oost-Nederland	51	5	5		4		65
Rotterdam	107	2	2		12		123
Zeeland-West Brabant	91	1					92
Landelijk	63	1					64
KMar district Noord-Oost	29	2		2	5		38
KMar district Schiphol	104	3					107
KMar district West	3	1					4
KMar district Zuid	161				1		162
ISZW Amsterdam		4		1			5
ISZW Arnhem		12					12
ISZW Den Haag		1			1		2
ISZW Eindhoven		1					1
Melding uit het buitenland	1						1
Totaal	927	85	17	16	65	2	1112

Tabel 2, bijlage 5 - Meerderjarige vrouwen per geografisch gebied

Meldingen vanuit regio	Vrouwen leeftijd onbekend						Totaal
	SD	GA	GC	NNG	Onb	Nvt	
Amsterdam		28			2		30
Den Haag							0
Limburg	1						1
Midden-Nederland							0
Noord-Holland							0
Noord-Nederland				3	4		7
Oost-Brabant							0
Oost-Nederland	2				1		3
Rotterdam							0
Zeeland-West Brabant							0
Landelijk							0
KMar district Noord-Oost							0
KMar district Schiphol							0
KMar district West							0
KMar district Zuid							0
ISZW Amsterdam							0
ISZW Arnhem							0
ISZW Den Haag							0
ISZW Eindhoven							0
Melding uit het buitenland							0
Totaal	3	28	0	3	7	0	41

Tabel 3, bijlage 5 - Vrouwen, leeftijd onbekend, per geografisch gebied

Meldingen vanuit regio	Mannen minderjarig						Totaal
	SD	GA	GC	NNG	Onb	Nvt	
Amsterdam							0
Den Haag			2				2
Limburg							0
Midden-Nederland	4				18		22
Noord-Holland							0
Noord-Nederland	7				45		52
Oost-Brabant	1	1					2
Oost-Nederland							0
Rotterdam	3				1		4
Zeeland-West Brabant							0
Landelijk					7		7
KMar district Noord-Oost							0
KMar district Schiphol							0
KMar district West							0
KMar district Zuid							0
ISZW Amsterdam							0
ISZW Arnhem							0
ISZW Den Haag							0
ISZW Eindhoven							0
Melding uit het buitenland							0
Totaal	15	1	2	0	71	0	89

Tabel 4, bijlage 5 - Minderjarige mannen per geografisch gebied

Meldingen vanuit regio	Mannen meerderjarig						Totaal
	SD	GA	GC	NNG	Onb	Nvt	
Amsterdam	2	28		1	2		33
Den Haag	2	5				1	8
Limburg	3	2	1		1		7
Midden-Nederland	1	1	1		2		5
Noord-Holland	2	2	2				6
Noord-Nederland	2	3	1		7		13
Oost-Brabant	8	7			1		16
Oost-Nederland	2	3	2		1		8
Rotterdam	2	28					30
Zeeland-West Brabant		3				1	4
Landelijk		1					1
KMar district Noord-Oost							0
KMar district Schiphol							0
KMar district West							0
KMar district Zuid			3		2		5
ISZW Amsterdam		5		1			6
ISZW Arnhem		49					49
ISZW Den Haag		9					9
ISZW Eindhoven		1					1
Melding uit het buitenland							0
Onbekend		1					1
Totaal	24	147	10	2	16	2	201

Tabel 5, bijlage 5 - Meerderjarige mannen per geografisch gebied

Meldingen vanuit regio	Mannen leeftijd onbekend						Totaal
	SD	GA	GC	NNG	Onb	Nvt	
Amsterdam		18			1		19
Den Haag							0
Limburg		1					1
Midden-Nederland							0
Noord-Holland							0
Noord-Nederland			1		1		2
Oost-Brabant							0
Oost-Nederland							0
Rotterdam							0
Zeeland-West Brabant							0
Landelijk							0
KMar district Noord-Oost							0
KMar district Schiphol							0
KMar district West							0
KMar district Zuid							0
ISZW Amsterdam							0
ISZW Arnhem							0
ISZW Den Haag							0
ISZW Eindhoven							0
Melding uit het buitenland							0
Totaal	0	19	1	0	2	0	22

Tabel 6, bijlage 5 - Mannen, leeftijd onbekend, per geografisch gebied

In deze bijlage is meer informatie terug te vinden over slachtoffers van loverboytechnieken.

Bijlage 6 Slachtoffers van loverboytechnieken

Uit onderstaande tabel blijkt dat de meeste slachtoffers van loverboytechnieken worden gemeld door de politie, namelijk 142. Van de opvanginstellingen is Fier Fryslân de grootste melder. De meldingen aan Fier Fryslân komen via de maatschappelijke opvang/vrouwenopvang of via de regio-coördinator. Het aantal aanmelders is hoger dan het totale aantal slachtoffers, sommige cliënten worden door meer dan één organisatie aangemeld.

Aanmelders	
Politie	142
Regiocoördinatie	34
Opvanginstelling	27
Overige	6
Kmar	1
Totaal	210

Cliënten die door 2 aanmelders zijn aangemeld	
Opvanginstelling en politie	3
Twee verschillende politie-eenheden	2
Opvanginstelling en regiocoördinatie	1
Totaal	6

Tabel 1, bijlage 6 - Aanmelders

De meeste slachtoffers van loverboytechnieken worden aangemeld ter registratie. Dat wil niet zeggen dat al deze slachtoffers geen opvang nodig hebben. Omdat het meestal gaat om slachtoffers met de Nederlandse nationaliteit, weten zij zelf de weg naar hulpverlening of opvang te vinden. Ook is een groot gedeelte van hen minderjarig. CoMensha coördineert enkel de opvang voor meerderjarigen. Een minderjarige kan daarom geen verzoek om opvang bij CoMensha indienen.

De categorie informatie en advies is met 15 procent fors hoger dan in 2013; toen bedroeg deze 2 procent.

Categorie Aanmelding

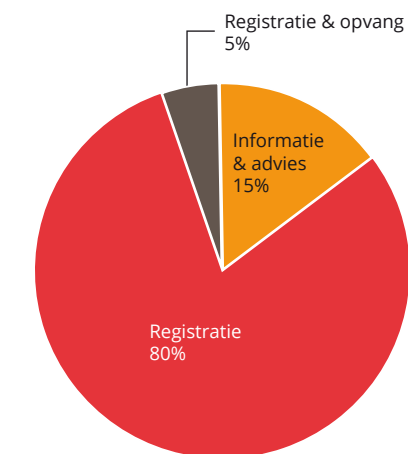

Diagram 1, bijlage 6 - Categorie aanmelding slachtoffers van loverboytechnieken

Seksuele dienstverlening		Totaal
Onbekend	113	
Particulier huis	13	
Escort	10	
Bordeel/club	6	
Nog niet gewerkt	6	
Overig*	4	
Raamprostitutie	2	
Internet	1	
Straatprostitutie	1	
Subtotaal		156
Onbekend	41	41
Nog niet gewerkt**	7	7
Gedwongen criminaliteit	5	5
Totaal		209

Cliënten die in meerdere sectoren zijn uitgebuit	
Gedwongen criminaliteit en seksuele dienstverlening	6
Seksuele dienstverlening en onbekende sector	1
Totaal	7

Tabel 2, bijlage 6 - Soort uitbuiting

* Overig wil zeggen dat de vorm van prostitutie niet in het registratiesysteem voorkomt.

** Nog niet gewerkt wil zeggen dat niet bekend is om welke hoofdsector het gaat (seksuele dienstverlening of gereguleerde arbeid en dienstverlening) en dat de sector waarin de cliënt uitgebuit zou worden, ook niet bekend is.

Nog niet gewerkt als subsector van seksuele dienstverlening wil zeggen dat het wel de bedoeling was dat de cliënt zou worden uitgebuit in de prostitutie.

Vaak wordt aangenomen dat slachtoffers van loverboy-technieken alleen gedwongen worden tot prostitutie. Dat geldt inderdaad voor de meeste slachtoffers, maar het komt ook voor dat zij drugs moeten transporteren, telefoonabonnementen moeten afsluiten of diefstallen plegen.

Afkortingenlijst

ACM	Amsterdams Coördinatiepunt Mensenhandel
AZC	Asielzoekerscentrum
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CoMensha	Coördinatiecentrum Mensenhandel
COSM	Categorale Opvang voor Slachtoffers van Mensenhandel
EMM	Expertisecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel
EU	Europese Unie
ISZW	Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
KMar	Koninklijke Marechaussee
MOB	Met onbekende bestemming
NGO	Niet-gouvernementele organisatie
NRM	Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
V&J	Ministerie van Veiligheid en Justitie
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wrp	Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche

Colofon

Dit is een uitgave van CoMensha
Coördinatiecentrum Mensenhandel
Barchman Wuytierslaan 10
3818 LH Amersfoort

Deze uitgave is ook via de website van CoMensha te downloaden: www.comensha.nl

Uitgave
Juni 2015

Eindredactie
Drs. Ina H.R. Hut, Suzanne de Jong (CoMensha)
Jan Dobbe Tekst, Redactie & Presentatie, Leiden

Vormgeving
Marcia Maûl, Haarlem

Auteursrecht
U bent vrij om de cijfers uit deze rapportage te gebruiken, mits u daarbij de bron vermeldt.

Meer informatie
Met vragen kunt u terecht bij: info@comensha.nl

